

ERA CHAIR – FOODOMICS

Metabolomika in njen pomen v hrani in prehrani in za zdravje potrošnikov:

ERA Chair Horizon Europe Project:

FOODOMICS – Metabolomics in Food and Nutrition

Prof. dr. Urška Vrhovšek

Prof. dr. Nataša Poklar Ulrich

Univerza v Ljubljani, Biotehniška Fakulteta

urska.vrhovsek@bf.uni-lj.si

natasa.poklar@bf.uni-lj.si

Funded by
the European Union

Osnovne informacije o projektu

Project number: 101186975

Project name: Metabolomics in food and nutrition

Project acronym: Foodomics

Call: HORIZON-WIDERA-2023-TALENTS-01

Topic: HORIZON-WIDERA-2023-TALENTS-01-01

Type of action: HORIZON Coordination and Support Actions

Project starting date: 1 February 2025

Project end date: 31 January 2030

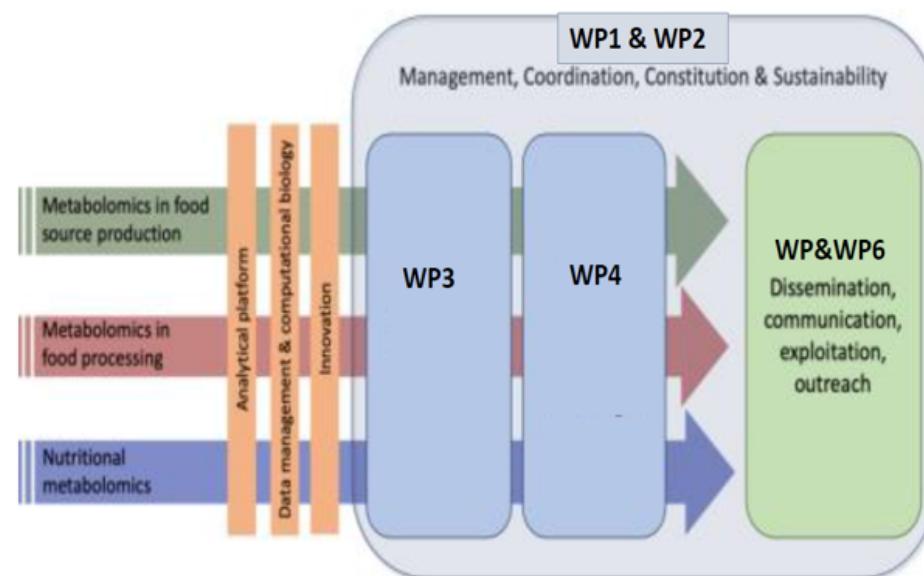
Project duration: 60 months

Maximum grant amount, total estimated eligible costs and contributions and funding rate: **2 497 500.00 EUR**

Grant form: Lump Sum

Grant Agreement signed: 23.9.2024

Delavni sklopi

WP3: Fostering Research on the field of metabolomics & Education in metabolomics and bioinformatics
WP4: Building innovation ecosystems in metabolomics of food and nutrition

Analitska platforma:

Povezuje infrastrukturo/opremo na Univerzi v Ljubljani med različnimi fakultetami in podporno infrastrukturo.

Podpora raziskavam, inovacijam, izobraževanju in prenosu znanja preko skupnih sodelovanj (projekti, doktorski študenti, podoktorski raziskovalci, magistrski študenti).

Upravljanje podatkov in bioinformatika za končne uporabnike:

Shranjevanje in upravljanje z velikimi in kompleksnimi metabolomskimi podatkovnimi zbirkami.

Vključuje naprednih statističnih in bioinformacijskih orodij za interpretacijo podatkov (vključno z umetno inteligenco). Razvoj infrastrukture za validacijo, hrambo, analizo in prikaz metabolomskih podatkov in metapodatkov.

Inovacije:

Spodbujanje prenosa znanja med raziskovalnimi organizacijami in industrijo.

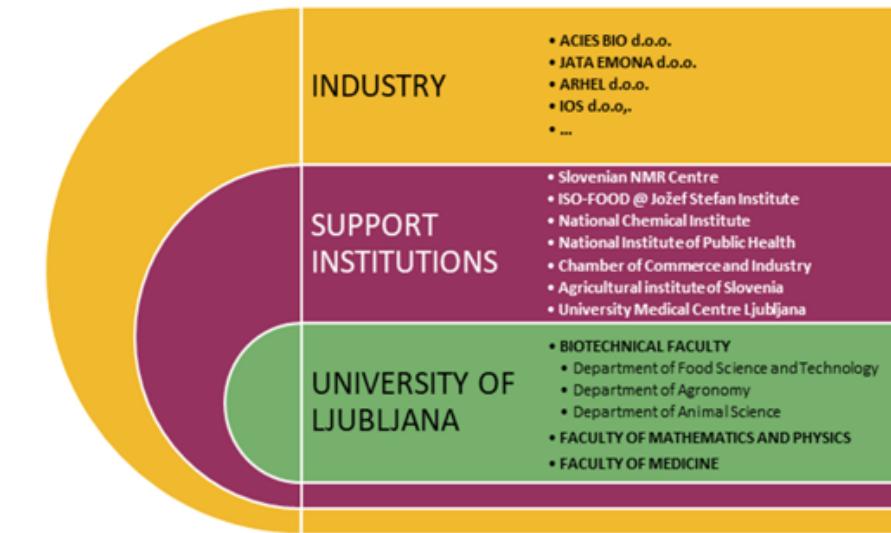
Razvoj inovacijske strategije za prenos znanja.

Povezava inovacijske strategije s strategijo trajnosti, načrtom upravljanja podatkov ter komunikacijsko strategijo.

Cilj:

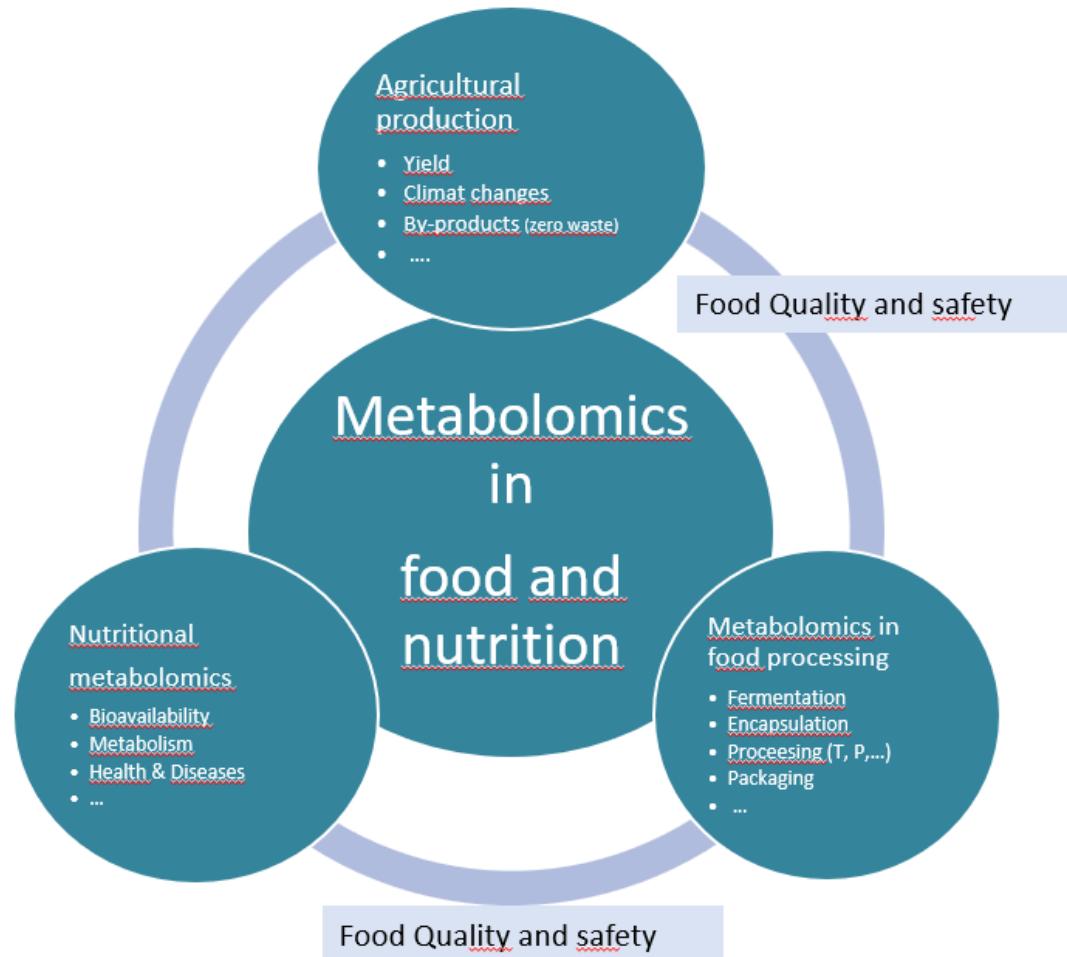
Omogočiti izkoriščanje rezultatov po zaključku projekta z učinkovitim upravljanjem znanja.

Vključuje identifikacijo, zajem, iskanje, distribucijo, deljenje, uporabo in ponovno uporabo ustvarjenih informacij in znanja.

FOODOMICS prenos znanja in tehnologij

Področje raziskav

Fokus:

Usposabljanje, mentorstvo in mreženje za raziskovalce na začetku kariere (ESR).

Krepitev sodelovanja in izboljšanje znanstvenih raziskav.

Aplikacije na področju varne hrane, analize metabolomskih podatkov in diagnostike bolezni, povezanih s prehrano.

Izobraževanje:

ERA Chair holder in raziskovalci – poučevanje novih vsebin.

Cilji usposabljanja za raziskovalce na začetku kariere (ESR):

Temeljne raziskovalne veščine na UL (lokalno usposabljanje).

Dodatne raziskovalne veščine iz konzorcija ERA Chair FOODOMICS.

Mehke veščine (projektno vodenje, znanstvena komunikacija)

Področje raziskav:

- **Trajnostni prehranski sistemi** v luč podnebnih sprememb, varnosti hrane, prehrana in spremenjajoči se potrošniški trendi. Nova znanstvena dognanja bodo hitro prešla v **terapevtske rešitve**.
- Center bo vključil **interdisciplinarno znanje** in uporabil **multi-omiko pristop** za preučevanje genoma, **eksozoma** in **metaboloma**.
- **Okoljski vpliv hrane in zdravja ljudi** (npr. metabolizem raka).
- Raziskave bodo osredotočene na **personalizirano prehrano**, vpliv prehrane na **debelost in sladkorno bolezen**,
- Širši cilji vključujejo **zmanjšanje bremena za zdravstveni sistem**, napredek v raziskavah **bioaktivnih spojin** in ustvarjanje podatkovnih zbirk za interdisciplinarne študije.
- ERA Chair bo razvijal **analitske metode za študij rastlinskih, živilskih in humanih vzorcev**, s čimer bo izboljšal razumevanje prehrane in bioaktivnih spojin.
- **Vzpostavljena bo kakovostna infrastruktura** za predelavo kmetijskih surovin v varne in **visokovredne prehrambne izdelke**.
- Okrepil se bo **prenos znanja in virov** med akademsko sfero in industrijo.
- Uporaba **bioinformacijskih orodij za interpretacijo podatkov**.
- Načela **odprte znanosti** in **digitalna orodja** bodo omogočila deljenje znanja z javnostjo in industrijo.

Ciljne skupine

Raziskovalna skupnost: Vodilni raziskovalci in vodje raziskav ter mladi raziskovalci na področju živilstva, metabolomike, bioinformatike, medicine, kemije v akademskih krogih in industriji v Sloveniji in po svetu.

Nosilci živilske dejavnosti (FBO). Živilska industrija, farmacevtska industrija, proizvajalci nanosenzorjev.

Oblikovalci politike: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano; Ministrstvo za zdravje; Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo; Ministrstvo za znanost, visoko šolstvo in inovacije, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti; Nacionalni inštitut za javno zdravje, Gospodarska zbornica Slovenije.

Potrošniki, širša javnost: Potrošni organizacije, širša javnost.

Raziskovalna skupnost:

Krepitev raziskovalne odličnosti preko recenziranih objav, novih projektov, poslovnih sodelovanj, intelektualne lastnine ter inovativnih izdelkov/storitev.

Povečanje števila doktorskih in podoktorskih projektov ter nacionalnih/mednarodnih patentov na leto iz skupnih projektov.

Živilsko predelovalna podjetja:

Uvajanje metod razvoja izdelkov v sodelovanju med ERA Chair in industrijo.

Vzpostavitev kakovostne infrastrukture za predelavo kmetijskih surovin v varne in visokovredne prehrambne izdelke.

Krepitev prenosa znanja in virov med akademsko sfero in industrijo.

Odločevalci:

Politične odločitve temeljijo na podatkih iz slovenske prehrambne industrije in potrošnikov (prehranski standardi, javno naročanje hrane).

Potrošniki, državljanji:

Razširitev ponudbe zdravih in inovativnih prehrambnih izdelkov na trgu.

Povezava med prehrano in zdravjem.

Znanstveni učinki:

Izboljšanje znanstvenih in inovacijskih zmogljivosti

Krepitev nacionalne in regionalne vključenosti

Povečana raziskovalna produkcija

Družbeni učinki:

Izboljšane strategije za javno zdravje

Večja ozaveščenost o prehranski kulturi

Podpora personalizirani prehrani

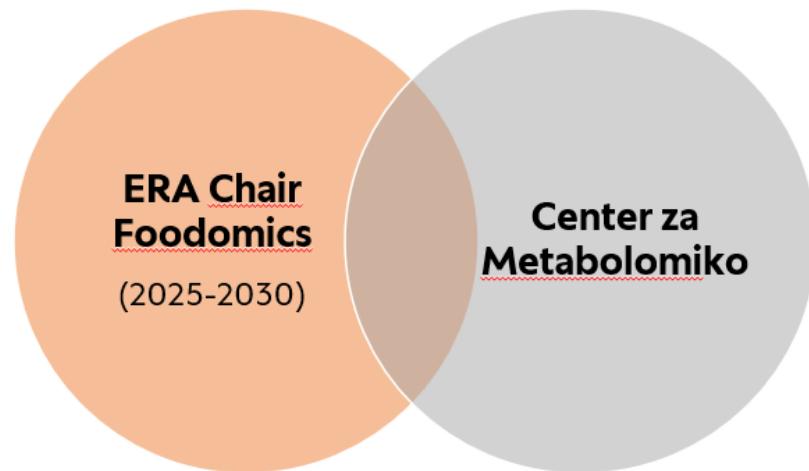
Ekonomski učinki:

Izboljšane zmogljivosti za raziskave, razvoj in inovacije (RDI)

Podpora raznolikim prehranskim preferencam

Trajnostna potrošnja in proizvodnja

Naš pristop k trajnosti...

Naš cilj je združiti ERA Chair projekt z drugimi mednarodnimi in nacionalnimi projekti, ki vključujejo:

- Raziskave in inovacije
- Izobraževanje
- Infrastrukturne projekte (ESFRI)

Hvala za vašo pozornost!

www.erachair-foodomics.eu

Funded by
the European Union